

» Älgä andakkua tuldu, agu syttyy. s. 2

Mennyt nedäilil, nellänpiän piettih vuoronmugaine Karjalazien, vepsäläzien da suomelazien edustajien nevvoston istundo. Sen piälikkyö Aleksandr Hudilastu ei olluh pivos, istundon paginanvedäjänny oli Karjalan tazavallan Tervehyön da sotsiokehityksen ministru Valentina Ulič.

» Nigo mahtuo, nigo tahtuo s. 3

Opastusministerstvan nevvoston istundos ministru Aleksandr Morozov saneli midä opastuslaitokset ruatah karjalan, vepsän da suomen kielen opastamizen parendamizekse, piettih paginua opastuskniigoin piästämizes da karjalan kielen opastukseh näh Petroskoin školis.

» Kieleh opastumine tulou syväimes s. 4

Karjalazet kerrytäh Jovensuun OK-opastuskeskukseh kerran-toizen kuus pagizemah muamankielel, Rahvahan opistos pietäh karjalan kielen kursiloi. Sidä paiči jo monien vuozienv aloh Jovensuus ruadau karjalan kielen kerhogi.

» Konzu opastajat muututah opastujikse s. 5

Joga vuottu, ku vai sygyzy koskou Anuksenjoven rannal seizojien koivuloin da niinipuuloin ladvoi, algavuu Alavozen školas vessel da miellykiinnittäi Opastajan päivän valmisteluhäly. Vahnembien kluusoin opastujat muututah opastajikse.

Kondupohjan kižajoukko "Kondupohjan kondiet" piäzi kilvas toizele sijale. KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

Kierdomal'lu viettih Vieljärven kyläh

» Mennyt pyhänpiän Petroskoil piettih Kyykkä-kriukku-kižan kilbu, kuduah yhtyi Kondupohjan, Vieljärven da Petroskoin sportujoukkuo. → [Sivu 5](#)

Olemmohäi myö, karjalazet, yhtes venehes soudajat.

Karjalazii yhtistämäh

» Jatkammo paginua yhtehizeh lehteh näh. Tänapäi suau lugie vienalazien karjalazien mieli sih nähte.

RAISA REMŠUJEVA, Vienan Karjala-lehen ensimmäini päätoimittaja:

– Vuuvvešta 1990 meilä jo oli yhisetty Oma mua -lehti. Alušša šiinä oltih vepšäläisetki. Šiitä vepšäläiset erottih, šynty heijän Kodima. Myö vienalaiset niise esittimä toivomukšen šuaha oma lehti. Olima mielissä, košša tämä toivo täytyt ta vuotena 1999 ilmešty Vienan Karjala. Miušta še oli hyvä.

Vaikka vierekkeh ruatuašša kohta aloin malttua livviläisie, opaššuin ičeki pakajamah livviksi tai käytin sitä, kun lienöy tarvis ollun. Livvi on kaunis ta kepiešti runoiksi taipuvaini. No kielet meilä kellänä ei mänty šekasin. Šentäh kun ne on pitälty eletty ta kehitytty melko erimoisiksi: on šanašto- ta šanamuotoeroja, virkehien rakentehešša kait vähemmän.

Kun ken šielä hautonou ajatušta yhistyä kielet, miun mieleštä še on tyhjäy toimie. Eipähän mitkänä venäjänšukuset kielet jällelläh ole yhisetty. Ta ajatelkua, kuin šuuri armeija kieliniekköjä šiihi pitäis olla ta vielä joukko olomašša olijan identiteetin murtajie! A mänepäš löyvä!

Ois pitän herrojen hoti kyšyö lukijien mieltä. Mitäpä nyt? Kačomma, mitä täštä tulou. Kuitenki ilmain omakielistä šanankantajua čuhku miän periy. Lehti on tarvis kuin valo joka pirtissä.

Positiivisenä merkkinä puoleštani on vanhojen tuttavien viestit.

RAISA RYBAKOVA, karjalan kielen opaštaja, Jyškjärvi:

– Miun mieleštä olis parempi, jotta lehti ilmeštyis yhellä murtehella. Kipinä-lehtiki ilmeštyy nyt kahella murtehella. Myö lapšien kera aina käytämmä šitä tuntuilolla ta himotais, jotta še olis täyšin vienankielini.

SULO PÄÄTALO, Oulu:

– Luven Vienan Karjala -lehtie šiännöllisešti. Šamoin tein šilloinki, kun še oli Oma Mua -lehti. Täššä viimeseššä numerošša luvvin kirjutuksen lehtien yhistämiseštä.

Mie ajattelen jotta kyllä jatkan tiluamista, šentäh kun olen karjalaini. Olen šyntyn Vienašša Uhtuon Jyvyälähešša ta miun ämmö šano, jotta olemma Könilän jälkiläisie (šiis Kenievie).

Virallisešti mie olen suomalaisi, šentäh kun tuatto oli suomalaisi, tiältä Oulušta, onnako pien ičekeni karjalaisena muamon kanšalaisuuvven mukah ta tavatki miula ollah karjalaiset. Aina olen ollun šitä mieltä, jotta meilä karjalaisilla pitäy olla yhtehini kieli, šiuh vain pitäy pyrkie, eikä ajatella, jotta šiuh tarviččou äijä aikua. Olen elän Petroskoissa yli 40 vuotata. Kešällä kävimä aina Porajärven kyläššä. Šen kylän eläjät paistih kaikilla karjalan murtehilla (varšinaiskarjala, livvi, lyydi). Oli yksi pereh, missä paistih vepšän kieltä. Muissan, jotta hyvin tulima toimeh, vaikka toičči šanottih, jotta šie šulo pakajat suomeksi. Miun mieleštä yhtehisen lehen nimi olis hyvä *Oma Mua*.

TATJANA SEMEČKINA, Kalevala:

– Lehen yhistämini ilmeisešti on vältämätöin asie. Toivon, jotta myö, lukijat šuamma šiitä vain yhtä hyötyö, vet nyt lehti rupieu ilmeštymä rikenempäh, kerran netälissä. Onnako on ylen suali, jotta lehen nimeštä katon Karjala-šana. Oma Mua -nimi mieleštäni ei heijašša juuri meijän Karjalan omaperäisyyttä. Parempi olis kekšie šiillä esimerkiki Karjalan šana taikka Karjalan elämä -nimen. Šelitän mintäh: ei niin ammuin kačoin Kulttuuri-kanavalla dokumenttielokuvan vepšäläisistä. Šiinä alateksissä oli kirjutettu: Šoutjärven kylä, Iänisrannan piiri, Petroskoin aloveh! Kuvitelkua vain! Mie ihan ällissyin, vähä jotta karjalaisilta aikoinah otettih mahollisuuš paissa omalla kielellä, niin nyt vielä Karjalan tašavallašta tahotah luatie Petroskoin aloveh.

NINA NELUBOVA, Jyškjärvi:

– Ylen vähän kirjutatta piirien propleemoista, vaikeukšie on yllin kyllin joka piirissä, a niistä vähä mitä šuau lukie lehtien šivuloilta. Himotais toivuo, jotta uuvvešša leheššä olis enemmän piirien elämyä koškovua ainehistuo, jotta šiinä kerrottah kylän nykypäiväštä, šen huolistu ta vaikeukšista. Mi koškou lehtien yhistämistä, niin mieleštäni voithan šitä kokeilla, ei kait šiinä mitänä pahua ole. Šiitä šuamma lukieki mitein aunukšenkarjalaiset eletäh, mitä heilä kuuluu.

Älgiä anda agu syttyy

» Mennyt nedäilil, nellänpiän piettih vuoronmugaine

NATALJA SINITSKAJA

Sen piälikkö Aleksandr Hudilastu ei olluh pivos, istundon paginanvedäjänny oli Karjalan tazavallan Tervehyön da sotsiokehityksen ministru Valentina Ulič.

Allus istunduo oli medaliloin juandu. Pohjazen, Siberin da Loittozen päivännouzu puolen kandukanzoin nevvoston käs-kys Valentina Ulič andoi Pohjazen uskollizus -medalit kahtele vepsäläzele. Net suadih Vepšän kul'tursebr -liiton piälikkö Zinaida Strogal'sčikova da Šoltarven muzein piälikkö Natalja Anhimova.

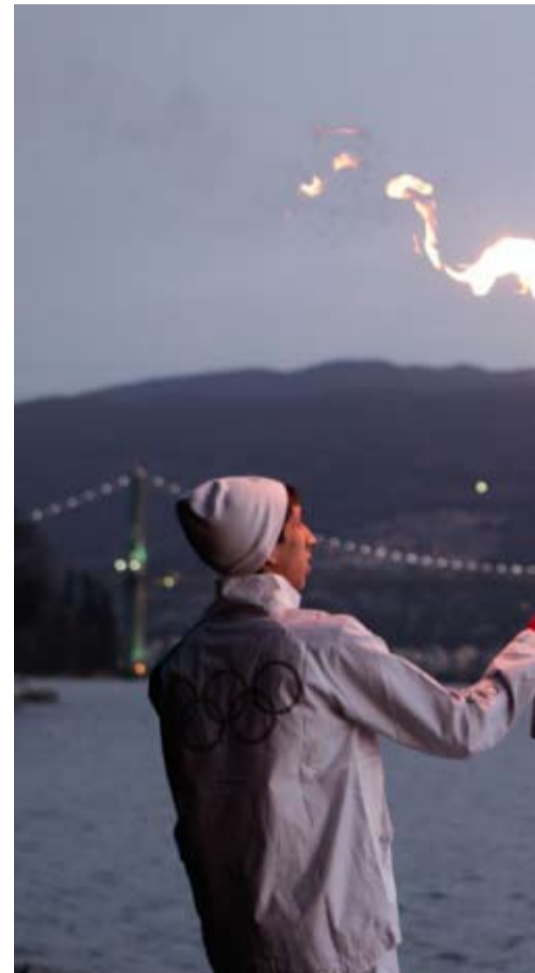
SÄILYTTÄ MENNYTTY TULIEN POLVEN HYVÄKSE

Nevvoston istundos Irma Mullonen saneli hänen piän al ruadajas Kielen, literatuurin da histourien instituutas.

– Meijän ruadajis 20 ruatah sidä ruaduo, mi oigieh koskou karjalazii, vepsäläzii da suomelazii. Konzu meijän instituuttu pidä omua 75-vuozipäiviä, myö luvimmo, ku täs aijas on päätetty ilmah tuhat palua kniigua. Šit aijas on mennyh vie kymmenne vuottu da joga vuottu meil piäzöy kymmenin kniigoin, kerdoi Irma Mullonen.

Instituutan piälikön sanoin mugah tiedomiehet paiči tutkimu ruaduo kirjutetah iče da autetah valmistua erilazii dokumentoi, kuduat koskietah karjalazien, vepsäläzien da suomelazien oigevuksii da puolistamistu.

Irma Mullonen sanoi, ku jäl-

Tulen kandajien nimilöin hyväksytäh Moskovas. Halliču kehoittulois ristittyzies otettih iäres luvveltos.

giaigua Instituutas ruaduo fonogramarhiivu, kuduas ruokos on nelli tuhattu čuassuu kirjutustu – pajot, suarnat, luvut, tiedovuot, joijut, itkuvirret. Nygöi Kielen, literatuurin da histourien instituuttu suau varua Kanzallinen poliitiekkan ministerstvan kauti, hyö kirjutetah uvvesah da pannah ruokkoh endizii,

» **Pahoi vagaitti-lauhtutti**

Karjalan tazavallan uuzi opastundan ministru Aleksandr Morozov saneli tazavallan etno-kulttuurin opastuksen keskukses, kudai ruaduo Suomelas-ugrilazen školan tyves.

Vähän ellendettih sen keskuksen ruavos nevvostolazet dai instunduo pidä Valentina Ulič:

– En ellendännyh, ongo sil keskuksel mitahto konseptii, kuduon perustehel se ruaduo? Midäbo myö tahtommo sen ruavon tuloksen nähtä? kummeksi Valentina Ulič.

Ministru Morozov da Etno-kulttuurin keskuksen ruadajat vagaittietih, ku moine konseptii on olemas. Sih nevvostolazet prižmittih, ku tulieloin nevvoston istundolois hyvä olis se nähtä da kuulta. Tatjana Klejerova, Karjalazien VI kerähmön vallittuloin nevvoston piälikkö toivotti, ku keskuksen ruadajat ruvetah ruadamah aktiivizembah da uvvembah luaduh, kui, sanommo, Kielen, literatuurin da histourien insituutan ruadajat.

– Opastundan ministran Aleksandr Morozovan tijot, kudamii kuulemmo eri istundolois kaksi päiviä peräkkäi, vähän meidy lauhutetah. Häi uskoittau, ku kanzallizii kielii opastujien lapsien joukko kazvau, ga meidy se ei vagaitta.

kkua tuldu,

Karjalazien, vepsäläzien da suomelazien edustajien nevvoston istundo.

keses sentäh ollah hämmästyksis da pahas mieles, ku erähii

«**N**ikel "uvvistajis" ei ole tiettyy kandua, kui se pidäy ruadua da mittuine tulos roihes. Se, midä tänäpäi näimmö, ozuttau, ku gumanitaarine tiedo vältämättäh häviev mostu ruaduo pidäjes.

kovaspäi, Mordouvien paikalline instituuttu omas tazavallas. Ellendän, ku Karjalas nygöi on vaigei tila da äijy problemua, ga toizien tazavalloin kogemustu vois tutkie, pidi varmuttu Mullonen.

EI RUOHTITA ANDUA TUULDU

Tänävuon 20 vuotta täyttäjän "Nuoren Karjalan" ruavos saneli sen piälikkö Alina Čuburova. Liittoh nygöi kuuluu lähes 300 hengie. Heijän suurembii projektoi ollah "Suomelas-ugrilazen nuorizon tulien aijan paja", kanzalliskielizen muuzikan DVD-diskat, etnoillačut "Ropivo" da "Lembi", Cičiliušku-tyttiteatru da äijät muut.

– Mennyt vuon meidy karkoitettih meijän tilois Puškinskajapihal. Nygöi kai meijän "kuntumuntut" – nelli tuhattu kirjua, diskua – ollah levälleh "Periodikas". Opimmo kirjuttua meijän problemas erilazih ministerstvoih, Karjalan piämiehele Aleksandr Hudilazele, ga dielo ei eisty, paheksi Alina Čuburova.

Pahua miely on nuorikarjalazil sen peräi, ku heidy enzimäi kirjutettih Olimpiiskoin tulien kandidajien joukkoh, ga sit siepäi otettih iäres.

– Eigo meile, kandukanzan nuorile edustajile voibi ruohtie andua kannettavakse Olimpiiskoin kižoin tuldu? hämmästy Čuburova.

– Tulen kandidajien nimilöin hyväksytäh Moskovas, sellitti Valentina Ulič. – Myö sežo olemmo hämmästyksis da pahas mieles, ku erähii meijän kehoitettulois ristittyzis otettih iäres.

hes. Se, midä tänäpäi näimmö, ozuttau, ku gumanitaarine tiedo vältämättäh häviev mostu ruaduo pidäjes.

Mullonen verdai Karjalan Tiedokeskuksen Kielen, literatuurin da histourien insituuttua da Mordovies olijua tutkimusinstituuttua:

– Myö suammo varua Mos-

Petroskoin školan n:o 2 opastajat tänäkežän oldih etnokul'tuurizes luageris karjalazes Piži- kyläs, kus suadih tuttavuo kyläläzien jogapäiväzih ruadoloih. KUVA: NADEŽDA KAURANEN

Nigo mahtuo, nigo tahtuo

Opastusministerstvas piettih paginua opastuskniigoj piästämizes da karjalan kielen opastukseh näh Petroskoin školis.

TATJANA VASILJEVA

Vuvven 2013 kolmas nevvosto piettih uvven Opastusministerstran tyves. Aleksandr Morozov saneli midä ministerstvan da sih kuulujat laitokset ruatah karjalan, vepsän da suomen kielen opastamizen parandamizekse.

MEILE USKALDETAH, MYÖ USKOMMO

Täkse opastusvuvvekse mulloi ministerstvu uskaldi piästäi ilmah kai karjalan kielen opastuskniigat da ruadotetratit alguškolan lapsih näh. Dengua sih oli annettu 1 600 000 rubl'ua. Ga syvyyskuun enzimäseks päiväks ilmai opastuskniigua jädih III da IV kluasan karjalan kiely livvin murrehtu opastujat lapset. Grigorjevskajan sanoin mugah net ollah jo julguamos da vuvven 2014 allus puututah školih. Julguamos on I kluasan ruadotetratti, II kluasan ruadotetratti on vai käzikirjutuksennu, III da IV kluassah näh ei virketty nimidä. Vuvven 2014 pluanois on piästäi ilmah jo V kluasan opastuskniigat.

Opastusvuvvennu 2013-2014 karjalan kiely Karjalan tazavallas opastuu 2470 lastu. Enämbät puolii heis ollah alguškolan opastujat. Ministru Morozov paheksi, ku lapsien vahnembil ei ole motivatsiedu sih, ku heijän lapsi opastus karjalan kieleh, ku opastajat la kai väit pannah sih, kui sellittiä vahnembile karjalan kielen pädevyty. Ga kuibo suau sellittiä karjalan kielen prestiizua da pädevyty, konzu lapsel ei ole opastuskniigua algukluasois? Vahnembien kluassoin opastujih näh älä ni pagize.

JOGAHIZEL OMUA

Petroskoil kahtes školas opastetah karjalan kiely: keskilinnas olijas Suomelas-ug-

rilazes, kus mulloi avavui Etnokul'tuurizen opastuksen keskus da tavallizes Kukoinmäin školan n:o 2. Enzimäine – kuulužu da mahtavu (920 opastujua), toine – prostoimbi da pienembi (403 opastujua). Enzimäzes karjalan kiely opastuu 129 školaniekkua (14% kaikis opastujis), toizes 120 opastujua (30% kaikis školan opastujis). Kukoinmäin školan johtajan sijahine Jelena Smirnova saneli sih näh kui hyö omas školas selletäh opastujile dai vahnembile karjalan kielen pädevyty. Lapsien päivykodiloin lapsien vahnembii da kazvattilo, kuduat tullah školah valmistumah enzimäzeh kluassah, enzimäi vietäh karjalan kielen nygyaigazeh da čomah kabiniettah da ozutetah, midä hyviä sie on, sanelleh nerokkahas karjalan kielen opastajas. Školaniekat kirjutetah tutkindukirjutuksii, iče pietäh ekskursieloi, kävväh ekspeditsieloih, kezäl ollah etnokul'tuurizis luagerilois karjalazis kylis. Tuloksensu on se, ku monet lapset vallitah karjalan kiely opastuttavakse keskiškolas dai vahnembis kluasoisgi.

Suomelas-ugrilazen školan johtai Natalja Barkalova paheksi, ku heijän školua ainos vai moittitah da kritikuijah, a karjalan kielen opastajat kai väit la pannah kielen opastukseh dai eriluaduzien pidolois valmistamizeh. Natalja Valerjevna sellitti karjalan kielen opastujien vähyty sil, ku yhteiskunnallizet järjestöt ei avvuteta heile pidiä yhteytyty lapsien vahnembienke da ei ni omii lapsii anneta täh školah opastumah. Nevvostol häi kučui karjalazih da vepsäläzih yhtymih kuulujii pidämäh paginua da sellittämäh karjalazuttu da vepsäläzitty vahnembile, kudamien lapset tulien vuon lähtietäh tulien vuvven enzimäzen kluassah. Vikse kaksikymmen vuotta tagaperin karjalazih, vepsäläzih da suomelazih näh natodielo perustetun školan opastajat da administratsii iče väil sidä ei voija.

Pohjazen, Siberin da Loittozen päivännouzu puolen kandukanzoin nevvoston käskys Pohjazen uskollizus-medalin Karjalan tervehyön ministran Valentina Ulič käzis sai Vepsän kul'tursebr-liiton piälikkö Zinaida Strogal'ščikova.

vahnoin audiokirjutuksii, kudamii instituutas piettih jo lähes 40 vuotta da kuduat ilmai sidä hävitäh.

Irma Mullostu äijäl huolestuttuu Tiedoakadeemien "uvvistamine":

– Nikel "uvvistajis" ei ole tiettyy kandua, kui se pidäy ruadua da mittuine tulos roi-

Kielidialogua Suomes

» Kielivähembistön oigevuksih näh

MARTTI PENTTONEN

Iče kuulun sih joukkoh karjalazii, kudai školah menendässah pagizi vaiku karjalakse. Silloi ei kyzetty, tahtongo opastuo karjalakse, suomekse, libo muul kielel – Suomen kanzallizen ideologien mugah karjalan kiely ei ni olluh. No školah sain opastuo kahtu kodimastu da kahtu ulgomuan kiely. Školah jälgeh olen menetännyh aigua mopen muungi kielen opastundah. En voi tiediä, midä maailmu menetti minun kielen opastundan täh, omas miele on jännyh aigua muuhgi. Da äijäl kielen malto on elaiqua čomendannuh.

Kielioigevuksii šeikuies iče ainos otan tugie Yhtynnyzien Kanzukundien ristikanzanoi-gevuksien deklaratsies. Sen mugah kai ristikanzat ollah samanarvozet roinduperäh, kielehgi kaččomattah. Kaikil pidäy olla oigevus kazvatuskeh omal kielel.

YK:n deklaratsien ližakse kielivähembistöt voijah ottua tugie kanzoinvälizis sobimuksis, moizis kui Euroopan Nevvoston vähembistökielen peruskirju. Euroopan Liitos kielelline da Kul'tuuralline diversitiettu on talohuollizen ingegrietietan rinnal fundamentannu rauhanomastu elaiqua lujittamas. Sendäh Euroopan Nevvosto oppiu reguliiruija kanzallisvaldivoloin vähembistökielipoliitiekkuu.

Kielioigevuksis ei ole kyzymys, vaiku oigevuus paista omal kielel, toine puoli on tulla ellendetykse omal kielel. Suomen školahsistiemas tämä otata huomivoh nenga, ku muaman kielen ližakse pidäy opastuo tostu kodimastu kiely – tädä erähät sanotah “pakkoruočikse” da vastustetah toizen kodimazen opastundua. Minun mieles printsiippu on oigei, a se pidäs levendiä koskemah kaikkii kodimazii kielii – suomen da ruočin ližaksehäi kodimazii ollah saami da karjal. Ku ken pidänöy karjalua muamankielenny da ottanou saamen toizekse kodimazekse, se ei muadu kua, a toizen kodimazen printsiippu parandau vähembistökielen käyttömahtuo.

Ei pie duumaija, ku kanzoinvälizet deklaratsiet, sobimukset libo zakonat piättäs hengis kielii. Net ollah vältämättömät, a niilöin mahtoloi pidäy käyttiä – kielen da kul'tuuransäilymine da kehittyminen kaikkii enimbän riputah iče rahvahas. Ongu karjalazis kielen pidäjkse? Ku karjalazus ollou vaiku pruaznuiččemistu perindöllizis ruutis, se ei ole ezivahnembien perindölöin kunnivoiččemistu, se on bohatan koin perindön poltamistu. Parastu perindölöin kunnivoiččemistu on hyvin olla kiini täs aijas omal kielel, tundie toizii kul'tuuroi, valita parastu midä net taritah, ližätä omua parastu perindö da kehittiä uuttu. Kieli eläy täs aijas da se eläy vaiku käyttämäl. Zakonoil pidäy andua mahto käyttiä omua kiely, ga net ei voija meidy edehpäi työndiä, ičel pidäy astuo. Meil ičel pidäy käyttiä da kehittiä kiely, viijä sidä tulieh aigah.

→ Loppuosa. Algu n:lois 39–40.

PIENI VAI SUURI KIELI ?
pagiziiluvut logaritmizes škualas

Kieli	Pagiziilugu	Sija
saami	15	380
karjal	16	330
keskiarvo	20	260
eesti	20	245
suomi	22	105
mad'aarii	24	60
ven'a	27–28	8
anglii	28–30	2
mandariinu	30	1

Ku karjalazus ollou vaiku pruaznuiččemistu perindöllizis ruutis, se ei ole ezivahnembien perindölöin kunnivoiččemistu, se on bohatan koin perindön poltamistu.

Tämä karjalazien kerho, voibi sanuo, ruadau petroskoilazen Paginkanzu-kluuban jytyi: rahvas paistah, pajatetah, kačotah videodu, syvendytäh kielioppih libo lugemizeh, toiči tulou gostih paginkanzuagi.

Enimien kerhoh kuulujien juuret ollah Suistamon čupulpäi, kaikkien perehilgi oli lähes sama oza: voinan aigah Suomeh muutettuu perhehes paistavu kieli rubei unohtumah.

Vastavuksen järjestämizes autoi Opastuskeskuksen ruadai Lea Lihavainen (kolmas hurualpäi). KUVA: OLGA SMOTROVA, "OMA MUA"

Kieleh opastumine tulou syväimes

» Karjalazet kerrytäh Jovensuun OK-opastuskeskukseh kerran-toizen kuus pagizemah muamankielel

OLGA SMOTROVA

Jovensuu on moizii Suomen linnoi, kus on äijy mahtuo opastuo karjalan kieleh, sidä opastetah Itä-Suomen yliopistos, Itä-Suomen školah, Rahvahanopistos pietäh karjalan kielen kursiloi. Sidä paiči jo monien ruozien aloh Jovensuus ruadau karjalan kielen kerhogi.

Tämä karjalazien kerho, voibi sanuo, ruadau petroskoilazen Paginkanzu-kluuban jytyi: rahvas paistah, pajatetah, kačotah videodu, syvendytäh kielioppih libo lugemizeh, toiči tulou gostih paginkanzuagi. Mennyt kerran paginkanzannu oli “Oman Muan” toimittajua. Čuajustolas rahmannoit kerhon rahvas saneltih meile omis juuris, sit, mi käski heidy opastumah karjalua.

– Pirjo da Peša ylen boikoit ollah, luvemmo “Omua Muadu”, jogahizel tulou lehti, pajatam-

mo, kuundelemmo muuzikkua. Myö kaikin olemmo karjalazet, meijän muamat-tuatat rodivuttih Karjalas, sendäh meijän opastumine tulou syväimes, sanou kerhoh kuului Sanni Tikka kerhon emändäs Pirjo Sivozes da hänen ukos Peša Haimakazes.

Enimien kerhoh kuulujien juuret ollah Suistamon čupulpäi, kaikkien perehilgi oli lähes sama oza: voinan aigah Suomeh muutettuu perhehes paistavu kieli rubei unohtumah, vahnembat paistih karjalua silloi-toiči keskenäh, lapsetgi ruvettih pagizemah valdurahvahan kiely.

– Minun rodukunnat – muamo, tuatto ollah rodužin Suistamospäi. Kois ei paistu karjalakse, paistih suomekse. Konzu olin lapsennu, karjal oli peittokieli, ruavahat paistih sidä, konzu vai rodnat gostih tuldih. Minul pidi se tiediä, mielihyvä heijän paginoh kuundelin, mustelou Peša Haimakainen.

Peša da Pirjo puaksumah kävväh Karjalan Liiton mollembil puolil rajua piättävih karjalan kielen kursiloih, matkat Ven'an Karjalah on heile mieleh: Ven'an puolen kylis vastahottajien emändöinke voibi paista puhtahal karjalan kielel.

Onnuako puaksumbah toizii rajan tuakse kävvy Olavi Kyyrönen, mies rodivui Suistamoh, ylen hyvin hänele tartui muamankieli.

– Olen käynnyh Anuksen Karjalah, Uhtuoh, Tverih, vepsäläzih kylieh, kaikkien tundi, ku kodih tulin, kaiken ellendän. Ven'an kiely en malta, sit dorogua myöte kävelen da kyzyn, pagizougo ken karjalua... sit löydy yösija da evästy stolale, ainos oli hyviä vastahottajua, a ku kiely vie maltanet, ga oma olet, sanelou Olavi.

Kymmenien matkoin aigah Olavi Kyyrönen luadi äijän fil'mua karjalazih nähte da pani net tallel.

Matkoi Ven'ale mustelles Peša Haimakainen mainičči, kui jugei oli toiči harjavuo kieleh, refleksiivuverbit ozutettihes vai-gieloiakse: “Vieljärvel konzu olimmo, meijän emändän paginas kuulimmo: “Punaldammokseh Van'veikillyö...”.

– Minä duumaičän, ku nikonzu en malta sanuo: minä pu-nal-da-mmos, nagrau Pirjo.

Kui sanotah, kieli tartuu pagizemal, nygöi Pirjo da Peša ollah hyvät opastajat kaikile, ket tahtotah opastuo ezi-izien kieleh.

Moine hyvä da monipuoline rodih vastavus Suomen puolen karjalazienke, tuliel vastavusel opimmo paista karjalazih kylieh nähte.

Meigäläzet voittajat

» Mennyt suovattan on sanottu toizen V nature -kilvan voittajat

JELENA FILIPPOVA

Kanzalline muzei kaksi vuot- tu peräkkäi pidäy fotokuvien da videoloin kilbua "V nature". Paiči kuvii da videoloi kil- buniekkoi kzyztäh vie sanele- mah meijän muan kandurah- vahien perindöllizis ruadolois da nerolois. Mulloi sidä luajittih ven'akse, tänävuon sai kirjut- tua kaikil kandurahvahien kie- lil: ven'akse, karjalakse da vep- säkse. Onhäi tämä vuosi sanot- tu karjalan kielen vuvvekse da kilbu piettih yhtes Kanzallizen poliitiekkan ministerstvanke.

Kaikkiedah kilbah suadih 32 ruaduo 26 kilbuniekas Pet- roskois, Kostamukses, Kaleva- lan, Puudogan, Onieganranni- kon, Anuksen da Suojärven pii- rilöispäi. Parahat vallittih viijes nominatsies: Perindöllizet syö- mizet, Peldoruavot, Perindölline kalastus, Perindölline mečästys da Žiivatat. Kolme enzimä- zekse mainittuh tuli enin kaik- kie ruaduo. Niilöin voittajien joukos on meigälästygi rahvas- tu. Oman Muan ruadajan Jele- na Migunovan kuvat da tekstu kartohkan kaivandas sanottih parahakse Peldoruavot-nomi- natsies. Sanakse, Jelenan sizär Svetlana Zaharova Vieljärves- päi täs nominatsies sai sežo lah- jan, hänen videos sit, kui pidäy kuvata vastoi, iče kilvan luadijat uskaldettih opastuo sih neroh.

Mulloi Perindöllizes mečäs- tykses ei olluh ni yhty ruaduo, tänävuon sit nominatsies voitta- jakse piäzi Petroskoin valdivon- yliopiston vepsän kielen opastui Anastasija Konošenko. Neidi- ne kirjutti mečästykses vepsän kielel da kilbah työndi kuvii sit. Oli midä työndiä, neidizen bri- hahäi on hyvä mečästäi.

Vallita voittajat Žiivat- nominatsies arvostelijoil oli on- nuako vaigiemi kaikki, ku oli työtty äijy ruaduo da net kai oldih hyviä luaduo. Täs nomi- natsies sit on kaksi voittajua:

Kaikkiedah kilvas oppi ozua 26 kilbuniekkua. KUVA: JELENA FILIPPOVA, "OMA MUA"

kanzallizen TV:n da raadi- von toimittajan Larisa Smolin- nan ruado "Žiivatat vepsäläzien elokses" vepsäkse da Ludmila Koršunovan ruado kozas, kuda- mua häi kirjutti karjalakse.

Perindöllizet syömizet-nomi- natsies lahjan sai Oman Muan piätoimittai Natalja Sinitskaja, kudai saneli šipainiekoin pa- standas yhtes omien tyttären- ke. Sit nominatsies parahakse sanottih petroskoilaine Jevge- nii Aleksandruškin.

V nature -kilval, sidä tah- totah iče kilvan luadijat, pidäy kehittä rahvastu säilyttämäh

« Ei pie ainos nad'ovkua pidiä laukkoih da kauppah, pi- däy vie ičelgi midä ruadua.

perindöllizii ruadolois da nero- loi. Rahvas, ket yhtyttih kilbah, ellendetäh se. Kui sanoi kilvas lahjan suannuh Valentina Za- gulina: ei pie ainos nad'ovkua pidiä laukkoih da kauppah, pi- däy vie ičelgi midä ruadua.

Natalja Greb'onkina työndi kilbah kuvii rahtopäpilöin pastandas. →

Kierdomal'lu viettih Vieljärveh

Vieljärveläzet suadihgi kierdomal'lu, kuduah on kirjutettu "Kyykän-kriukan voittajale". KUVA: OLGA SMOTROVA, "OMA MUA"

NATALJA SINITSKAJA

Karjalan kielen vuvven mugah Junost'-stadional 20. ligakuu- du oli pietty kyykkä-kriukku- kilbu, kuduah pidämizeh andoi varua Kanzallizen poliitiekkan ministerstvu.

Kižan allus turnierah tul- luot sanottih oma lugu, ku "myö emmo varaja ni sajetta, ni tuul- ta". Karjalan Rahvahan Liit- to pahan siän ennustukseh da ihan vuottamah tulluoh tal- veh kaččomattah piätti, ku tur- nierua loitombakse siirdämäh ei ruveta. Pahakse mielekse li- bien dorogan periä Petroskoin kilbah ei voidu tulla Segeezan

da Anuksen kyykkä-kriuk- kah kižujat. Sinäpiän kilbail- tih Kondupohjan, Vieljärven da Petroskoin Karjalan Rahvahan Liiton joukot.

Turnieran sud'dannu da tar- kastajannu oli kalevalalaine voi- mistelun opastai Žanna Tikka- nen. Häi, sanakse, rubieu kanda- mah Petroskoin pihoi myöte Olimpiuskoloin kižoin tuldu.

Kolmes joukos parahakse ro- dih Vieljärven joukko, kuduah oli kolme vieljärvelästy – Natal- ja Antonova, Nikolai Nikolajev da Natalja Žulai da vuokkinie- meläine Ol'ga Karlova. Vieljär- veläzet suadihgi kierdomal'lu, kuduah on kirjutettu "Kyykän-

kriukan voittajale". Tulienvuon piettäväh kilbah heil pidäy tuva se kierdomal'lu, ku ei sua tiediä ennepäi, ken sil kerdua ro- dieu voittajakse.

– Yhtelläh, ku sportujoukko kolme vuottu peräkkäi voittau kilvas, se kierdomal'lu ilmazek- se igiä jäy heile. Enämbiä se ei "kierrä", sellitti Žanna Tikka- nen.

Miehekse, kudai pualikal iški kaikis enimite kyykkiä-kriuk- kua, rodih vieljärveläine Niko- lai Nikolajev. Naine, kudai voit- ti toizii akkoi, oli Natalja Žulai, sezo Vieljärvespäi.

Konzu opastajat muututah opastujikse

VALENTINA LIBERTSOVA

Joga vuottu, ku vai sygyzy koskou Anuksenjoven rannal seizojien koivuloin da niinipuuloin ladvoi, algavuu Alavozen školas vessel da mielidkiinnittäi Opastajan päivän valmisteluhäly: vahnenbien kluasoin opastajis vallitah školan administratsii da opastajat, školaniekat ečitäh materjaloit urokoih näh, kzytäh abuu opastajil. Konsertuzualaspäi kuuluu muuzikkua da lapsien iändy – se Jelena Tunkel' valliččou pajoloi da runoloi pruazniekkukonsertah, nevvou kui ezittyö da pyzyö laval.

Pruazniekan aigua škola on kirjavu: kaikkien on čomat seinylehtet, ilmumiäččyt, kukat. Pruazniekku ottau kaikkii omah valdah, urokat da väliaijat lennetäh terväh, ei sua puuttuo pon'ah – ken on opastai, a ken opastui. Opastajii, tietävähine, huolevuttau kui opastujat pietäh urokkoi heis tuaci da aiven čökeltähes kabinietah, buiteku unohtettih midätah, a iče kačotah, kui menöy urokku.

Školan opastajat ollah sinäpiän 12. kluasan opastujien roulis.

Tänävuon Ičehaldivopäivän opastajinnu olidih kymmenenden kluasan opastujat. Hyö tuodih uuttu opastusprotsessah: ehoittih omile

Sinäpiän školaniekat piettih Alavozen školas Karjalan Rahvahan Liiton aksii "Minä pagizen karjalakse" da lahjoitettih opastajile bukliettazii, kus on tiedoloi karjalazis da karjalan kieleles. KUVA: VALENTINA LIBERTSOVA

"školaniekoile" eriluadustu matkua. Enzimäziny kučuttih matkah omua kyliä myöte Vasili Antipin da Mihail Filippov. Brihat ozutettih prezentatsii omah kyläh näh, piettih kilboi da arbajazii, kerrottih anukselazes kirjuttajas da taidoilijas Nikolai Zaitsevas, kudamanke hyö vastavuttih Anuksen kirjastos. Lopul urokkua kaikkil "opastujil" pidi kir-

juttua pienet kirjutukset omah muah näh. Hämmästytti brihoi, ku angliehen kielen opastai Tamara Sumina kirjutti oman ainekirjutuksen angliehen kielele.

Toizel urokal "opastajat" Darja Iščejeva da Marija Prokopjeva kučuttih kaikkii matkah kukkien muah, Gollandieh. Työtöt kerrottih kukkien paruas, kudamua pietäh

täs muas joga vuottu, ozutettih Gollandien loppe-mattomii kukkien peldoloi. Urokan toizel puoliskol "opastujat" omin käzin luajittih šifonkukkazii, kudamil voibi čomendua pluat'oi libo tukkii.

Matku-urokal, kudamua piettih Jekaterina Kukuškina da Ksenija Rämen amerikkalazeh kižoin da iloituksien Los Angeles -linnah, "opastu-

jil" pidi ozuttua opastajan hyvä iändämys da arvata moizii sanoit, kudamien merkičysty sellitetih enzimäzen kluasan opastujat. Jäljimäzel urokal, kudamal nämmä neidizet kerrottih čuajun luaduloih näh, sai oppie da verrata eri čuajuluaduloih maguu.

Pruazniekkukonsertal tavann mugah oli äijy rahvastu: školan endisty da nygösty opastajua,

Eräs kymmenenden kluasan opastui sanoit: "Nygöi varmah tiijän, ku roimmos opastajakse".

školaniekkua, heijän vahnenbua. Hos konsertah oldih vallittu vaiku parahat ezitykset, yhtelläh himoniekkua hyvittelä opastajii, pajattua da tanssie oli ylen äijy. Kaččojat mielihyvä otettih vastah kaikkii "artistoi". Niiken ei kiirehtännyh lähietä zualaspäi. Erähät rahvas, kduat eletäh loiton školaspäi, kai myöhästyttih autobussah, ga sentäh mielihyvä astuttih jallai kodissah pitkin čomua syyvdorogua.

Pruazniekku toi hyvä mielid kaikile: opastajile dai opastujile. Eräs kymmenenden kluasan opastui sanoit: "Nygöi varmah tiijän, ku roimmos opastajakse". Opastajat ei huijusteltu kzyzy opastusmaterjaluua sinäpiän opastajien roulois oliloil školaniekoil, ku käyttii jällespäi sidä omil urokoil.

Tämän päivän piämielekse rodih se, ku myö kaikin ellendimmö: myö suvaičemmo omua školuua da omua muadu. Se on ylen tärkei tänäpäi.

Luajimmo maailmua valgiembakse

Petroskoin školan n:o 6 opastujile juattih läs kahtu puolenke sadua kuvastindu. Net työttih Suomi-Venäjä-seuran Kuopion da Varkauksen alaozastot. KUVA: OL'GA KUZMINA, "OMA MUA"

OL'GA KUZMINA

Sygyzyl, konzu pihal myöhä valgenou da aijoi pimenöy Karjal-Suomi-ystävysseuru pidäy Luajimmo maailmua valgiembakse -nimisty aktsiedu. Sen aigah Petroskoin da lähikylien algukluasoin opastujat suajah valgien kuvastimii. Täl kerdua gostii vastattih Petroskoin školas noumerkuuzi. Valgien kuvastimien jagavoaktsii allettih vuonna 2011. Täs aijas ehitettih kävvä moneh školah da kaikkiedah juattih piäl 2 000 kuvastindu.

– Myö olimmo Petroskoin viijes školas, paiči sidä kävyimmö Čalnan, Zaozerjen sego Šokšun kylän školih. Enzimäi javoimmo kuvastimii školis,

kduat ollah linnan pimevimis kohtis. Joga vastavuksen aigah sanelimmo lapsile, mindäh pidäy käyttii valgien kuvastimii, sendäh gu nämmä kuvastimet ruatah lapsien turvallizuoyn hyväkse, mašinan ajai voi nähtä lapsen dorogal jo loiton-sah, sanelou Karjal-Suomi-ystävysseuran varajohtai Jelena Barbašina.

Petroskoin školan n:o 6 opastujile juattih läs kahtu puolenke sadua kuvastindu. Net työttih Suomi-Venäjä-seuran Kuopion da Varkauksen alaozastot. Hyvien kuvastimien avul tieavuarieloin miäry vähenöy läs seiččemeh kerdah. Kuvastin nägyy 140 metrispäi. Ilmai valgien kuvastindu šouferi nägöy kävelijän vai 30

metrin piäs.

– Ylen puaksuh, konzu mašin ajau ristikanzan piäle, syykse sih šouferi sanou, gu häi ei nähnyh dorogas poikki astujua ristikanzua. Liikehšän-nöngi nevvotah kävelijöile pidiä valgien kuvastimii, tänäpäi mostu zakonua, kudai käskis rahvastu pidämäh kuvastimii ei ole. Myö puaksuh kävyimmö Petroskoin školih da lapsien päivykodiloih, kuhkutammo lapsii sego heijän vahnenbii pidämäh valgien kuvastimii. Erähil linnan dorogoih da taloloin piha-alovehil ei tävvy pihatulii. Sendäh valgien kuvastin voi pellastua kenentahto hengen, sanelou politsien inspektoru Roman Gačkin.

Lapset sanotah, gu hyö

jo kuultih valgien kuvastimis, monil net jo ollah, yhtelläh vie yksi uuzi kuvastin ei rodei liigu.

– Talvel školah astujes minä da minun ystävät piemmö valgien kuvastimii. Kiinnitämmö niilöi sobih sego školareppuloih. Vie vahnenbat ostettih minule takki, kuduan hie-mualoih on ommeltu valgien kuvastajua kangastu, sanelou Petroskoin školan noumerkuuzi nelländen kluasan opastui Daniil Kolokol'nikov.

Karjal-Suomi-ystävysseuran valgien kuvastimien jagavoaktsii jatkui Petroskoin školas noumer 23, kus opastutah pahoi nägijät da sogiet lapset.

Omi mielli kirjutakua
<http://omamua.ru>

Duačuhommat on hyllätty keviässäh. Voibi sit liigu čuassu viettiä kniigua lugijes. KUVA: MARGARITA KEMPPAINEN, "OMA MUA"

Almanakan sivuloi livailemas

Keskisygyzzy elämmö, Pokrovu on mennyh. Mual jo olis aigu kattukseh lumen alle, ga taivaahas ei ni yksi hiudaleh tipahtai. Harmai taivas vai tungou pohjazespäi tinanvärizii pilvilöi. Päivät yhty tottu vai lyhetäh, yöt pimetäh. Jälles Pokrovua jo muadu ei pidäs ruadau. Duačuhommat sendäh on hyllätty keviässäh. Voibi sit liigu čuassu viettiä kniigua lugijes, duumaija da kuda-midägi omii mieli pängtäillä bumuagale. Livailen jälgimästy Tai-val-žurnualua, sih niškoi tahtongi vähäzen sanella: mi minuu miellytti, mi ei ylen äijii miellyttännyh.

Hyvä on se, gu žurnualan sivuloil on kirjutustu kui livvin, mugai vienan murdehil, on runuo dai prouzua, on tiedomiehien arvosteluu, mugai tavallizien runoilijoin tevoxsii. Kirjutetah Suomespäi dai Tverispäi. Žurnualu yhtistäy kaikkii Karjalan muan da karjalan kielen suvaiččijoi.

Allan Valentina Libertsovan arvostelus Nikolai Zaitsevan kirjutustavas da mualuandas. Miellyttäy se, kui Valentina Vasiljevna nerokkahasti kuvuu maailmua, hos i pitkästi, ga ylen tunnollizesti käyttäjien čomii karjalazii sanoi. Ihan tottu miellyttäy lugie. Ičegi olen lügenuh enimät Nikolai Zaitsevan tevoxsii "Omis ikkunois"

algajen. Kai net ollah kuvua luaduu, pahakse mielidy en ole nähnyh hänen luajittuloi kuvii, ga senga smietin suammo nähtä tuliel aigua. Toivottazin miehele lykky, lujua terveyhty da uuzii tevoxsii edehpäi.

Luvvin Aleksandr Kräkijevan Matkas-kerdomuksen. Nägyy, gu kirjuttajal on varas äijy vanhua karjalastu sanua. Kai net häi on ličannuh yhteh pieneh kerdomukseh. Minule se ozuttahas vaigiese luvendakse. Yksi virkeh ezimerkikse: Keskeyttäjänny oli sinne prähkäjen da öntästellen edenöin vauhtil hömsyttäi pitky da hoikku gu kulguoiru länngisiäriyryhmiskö... Minun mieles pitky da ebäiltävy virkeh.

P'otr Sem'onov ozuttau Nuožarven kylän historiedu, luvet sidä da painavut omih ajatuksih, omah lapsusaigah, se aigu on armahin jogahizele ristikanzale. Minule tulou mieleh oma Nurmoilan škola, kylmänyh černil. Školua ainos vaihteltih yhtes talois toizeh. Oligi moine kummu kui suuri kolhozan häkki vähäzes eirikkonuh školan čuppuu! Meilgi jälles Suurdu voinea kyläs oli semiletku. Nygöi Nurmoilas on kaikkiedah kolme školaigästy lastu... Miellyttäy lugie meijän Karjalan kylien vanhan aijan elostu, oman

rahvahan suus lähtiettylöi kerdomuksii.

Kielikyzymys meile onnuako on tärgei, täl alal olemmo ihan sil samazel kohtal kuigi 20 vuotta tagaperin. Mittumil vaigevuksil oli suadupedagoguakadeemieh karjalan da vepsän kielen ozasto, ga nygöi ei vaiku ozasto, ga kogo Akadeemii salvattih. Kielipezät olis paras keino harjaittua lapsii muamankieleh. Ga ei Moskovas sanotah: Takoi podhod nam ne podhodit!!! Meile pidäy kirjukieli – kieli kudai yhtistäy kai karjalan kielen murdehet, Martti Penttonen omas kirjutukses sellittäy mikse se pidäy, ga meile karjalazile se pidäs tiediä ilmai sellittämiziigi. Penttonen vie ehoitti sen, gu yhtehizen karjalan kielen roittuu häi luadiu karjalanglii-karjal-sanakirjan Ken ollou Klavdija Vinogradova? Nägyy ku häi on tverinkarjalaine, hos i händy on nimitetty Aleksandr Volkovan kaksozekse. Täs vikse on tulluh painamon hairahtus, sidägi toiči stuanih.

Maksau lugie Aleksandr Volkovan tutkimusuado "Suomelazet karjalan kielen sanaston elävyttäjänny" da loppie tämä pitky kirjutus hänen sanoil: "Viego kodvan karjalazil pidäy omal mual tirpua pengomistu da muokkua?" ... Keräh-

« Miellyttäy lugie meijän Karjalan kylien vanhan aijan elostu, oman rahvahan suus lähtiettylöi kerdomuksii.

mö piättäy yhty, a valdumiehet ruatah tostu. Pidäshäi kuulta rahvastu enne meijän dai tazavallan häviendiä.

Lopus pidäy sana toine sanuo Žurnualan kuvavuoh näh. Tädä jälgimästy noumerua ylen hyvin čomendetah värikkähät fotokuvat, kuduat on otettu iellizes viijendes Karjalan rahvahan kerähmös Anukses. Hyvä on niidy kaččuuo vuozien mendyy.

Eriže pidäy mainita Rita Kemppazen värikkähis tyttizis, net on čomih ruuttih sellitetty da ozuttahas gu elävinny. Hienozis kangastilkuzis on nerokkahasti ommeltu čomii tyttilöin sobazii, se on erinomastu taiduo. Nengomat kaunehet tytit jo voisgi azettua muzein čuppuzeh. Kai tämä iel sanottu nostau jo ylembäle tazole meijän karjalastu jogavuodistu almanakua, sendäh sanon suuret passibot sen toimittajile dai kirjuttajile.

Parahin toivomuksin I.S.

Hyvät nuoret runoniekat!

Karjalan tazavallan Kul'ttuuruministerstvu ilmoittau lapsien da nuorižon Toiveh-kilvas. Kilvan tavoiteh on eččie da kannattua nuorii runoniekko. Yhtymäh kilbah kučutah 8.–18-igäzii lapsii da nuorii, kudamat kirjutetah runoloi ven'an, karjalan, suomen da vepsän kielel. Kilbu pietäh eri nominatsielois: Opimmo kirjuttua -nominatsii on lapsih näh, kudamil on 8–13 vuotta igiä, Poettine toiveh -nominatsieh suajah yhtyö net lapset, kudamil jo täydyi 14 vuotta, Minun roindumua – Karjal -nominatsieh suajah yhtyö lapset dai nuoret. Runoloi suau työndiä sähköadresile: dubrk@library.karelia.ru libo poštan kauti: 185035 Karjalan tazavaldu, Leninan prospektu, 1, Vladimir Morozovan nimine Nuorižokirjasto. Paiči sidä vältämättäh pidäy kirjuttua runoniekkan nimi, roinduaigu, škola, kuduas häi opastuu, kodi- da sähköpoštuadressi, telefonan noumeru.

Runoloi otetah vastah 01.11.2013–01.04.2014. Kilvan lopputulokset ilmoitetah 31. orakuudu 2014. Kilbah näh suau tiijustua mincult.ru da dubrk.karelia.ru-saitoil libo telefonas (8142)78-32-29.

Tiijätgo midä mifologizien kerdomuksien haldielois?

JELENA FILIPPOVA

Kirju, kudai sanelis sit kaikkes, voibi ostua Kielen, literatuurin da historien instituutas.

Mennyt vuvven lopus nägi päivän valgien kirju "Karjalazien mifologizien kerdomuksien haldiet". Sen luadijannu on Kielen, literatuurin da historien institutan ruadai L'udmila Ivanova. Tämä kirju on tutkijan monivuodehizen ruavon tulos. Omas tutkimukses häi tarkah sellittelöy mečän da vien haldieloin, Kegrin, Synnyyn da Vieristän akan obrazoi karjalazes mifologies. Tutkimuksen ližäkse kirjas on tekstuagi karjalakse da ven'akse.

Kirju voibi ostua Kielen, literatuurin da historien instituutas: Puškinskaja, 11. Se maksau 500 rubl'ua.

Ližiä tieduo telefonas: +7 (8142) 78-44-96, 78-18-86

Kerrikkii ostamah!

- Man'a, läkkä kinoh!
- No läkkä!
- Eigo sinun druugu ole vastah sidä?
- Minul ei ole druuguu. Ukko hänen tapoi!

Vilus vies uidelijat

TATJANA BOLUJEVA

Elähtännzyien ristittyzien päivänny Lapsien Taidodvorčas minä tuttavuin Viktorija-kluuban päälükön Irina Žoludevan kel. Inehmizen kel yhteh kluubah käyjät sanotah händy "muamakse". Naine harjoittelou kluubas vuvves 1982. Nygöi Irinal on 83 vuotta, ga uskuo sidä ei sua – moine kirmei da nuori kaččuo on se inehmine. Irina yhtyy kaikkiih kilboih, kus kilbaillah vilus vies uidelijat. "Viktorijan" rahvas mondu kerdua hyvin ozutettih omua iččie da uidelenduneruo Suomes, Anglies, Murmanskas, Anapas da muijal. Kluuban olemas olendan aigah on suadu 150 medallii – kuldastu, hobjastu da bronzahistu. Kluubal on omat tilat – sada neliometrii Moskovskaja-pihal, kuduat andoi Petroskoin linnan administratsii. Viktorija-kluubah kuulujat kävväh harjoituksele nelli kerdua nedälis, uijeltah vies hos mittumal siäl. "Viktorijan" hyvös petroskoilazet rahvas čukeldellahes vedeh Vieristän aigah.

Kluubah kuulujat valmistutah lähtemäh tulien vuon tuhukuus Suomeh, Rovaniemele, kus ruvetah pidämäh kanzovälizii kilboi. Tiettävaine, hyö tahtottas piästä enzimäzele sijale, hos suomelazet ollahgi "vägevät".

Elähtännzyien ristittyzien piän Irina Žoludeva sai lahjan da kiitändykirjazen Petroskoin administratsies da pajatti konsertas kaksi omua pajuo da soitti myödäh gitaral.

"Viktorijan" hyvös petroskoilazet rahvas čukeldellahes vedeh Vieristän aigah.

Sanakniigan lövät Kielen, literatuuran da histourien instituutan saitla.

Sanakirju käin ual

» Suuren Ven'a-karjalazen sanakirjan nygöi lövät internetas

» UUDINE

JELENA FILIPPOVA

Tatjana Boikon da Ludmila Markianovan luajittu Suuri Ven'a-karjalaine sanakirju nygöi on kognah internetas pdf-formuatas. Sen lövät Kielen, literatuuran da histourien instituutan saitla, instituutan seinishäi se oli luajittu da sit vuvvennu 2010 piästetty ilmah Verso-julguamos.

Sanakirju on suurimii livvin murdehen sanakirjoi, sit on läs kahtutuhattu sanua. Lugijale hyvin tutun sanaston rinnal on uuttu, tämän päivän sanua da terminii.

Sanakirjan painosmiäry ei olluh

suuri, kaikkiedah 300 palua. Sendäh tämä ruado, kudai ruattih instituutas nygöi – pandih sanakirju internettah – on ylen suuri da tärkei. Jogahizele, ken opastuu karjalan kieleh, sanakirju roih hyvä abu kielder opastujes. Nygöi toivozimme, ku Grigorii Markarovangi sanakirju, kudamua sežo kzytäh da kudai vältämättäh pidäs karjalan kielen opastujile, rodieugi pandu ineternettah.

Sanakirju on suurimii livvin murdehen sanakirjoi, sit on läs kahtutuhattu sanua.

» MIDÄ? KONZU? KUS?

04/10 – 31/10
Vihod-mediakeskus
Karl Marksan prospektu, 14
76-14-41
Petroskoi – sportulinnu-ozuttelu

13/10 – 31/10
Kiži-muzein ozutteluzualu
Kirovan lagevo, 10a
78-35-43
Valamon suarele omistettu ozuttelu

» HYVITTELEMMÖ!

GALINA KLIMOVA
hyvittelemmö
Roindupäivänke! Ozua sinule da lykkyy ruavos! Ole hätkembän tervehen da nuorennu!

Muamo, ukko, tyttäret

» SIÄNENNUSTUS

	Petroskoi				Anus				Priäzy				Suojärvi				Sortavala				Pitkyrandu			
	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY				
24/10	☁ +5	☁ +10	☁ +3	☁ +8	☁ +5	☁ +10	☁ +6	☁ +10	☁ +8	☁ +11	☁ +8	☁ +11	☁ +6	☁ +10	☁ +8	☁ +11	☁ +8	☁ +11	☁ +8	☁ +11				
25/10	☁ +6	☁ +9	☁ +7	☁ +9	☁ +6	☁ +10	☁ +6	☁ +9	☁ +5	☁ +9	☁ +7	☁ +9	☁ +6	☁ +9	☁ +5	☁ +9	☁ +7	☁ +9	☁ +7	☁ +9				
26/10	☁ +5	☁ +7	☁ +6	☁ +9	☁ +4	☁ +8	☁ +3	☁ +7	☁ +4	☁ +8	☁ +4	☁ +8	☁ +5	☁ +7	☁ +4	☁ +8	☁ +4	☁ +8	☁ +4	☁ +8				
27/10	☁ +3	☁ +7	☁ +5	☁ +9	☁ +3	☁ +8	☁ +3	☁ +7	☁ +3	☁ +7	☁ +3	☁ +7	☁ +3	☁ +7	☁ +3	☁ +7	☁ +3	☁ +7	☁ +3	☁ +7				
28/10	☁ +2	☁ +4	☁ +4	☁ +6	☁ +2	☁ +5	☁ +2	☁ +4	☁ +2	☁ +4	☁ +2	☁ +4	☁ +2	☁ +4	☁ +2	☁ +4	☁ +1	☁ +4	☁ +1	☁ +4				
29/10	☁ +3	☁ +6	☁ +5	☁ +7	☁ +3	☁ +6	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5				
30/10	☁ +5	☁ +7	☁ +6	☁ +8	☁ +5	☁ +7	☁ +5	☁ +6	☁ +5	☁ +7	☁ +5	☁ +6	☁ +5	☁ +6	☁ +5	☁ +6	☁ +5	☁ +6	☁ +5	☁ +6				

On otettu: www.gismeteo.ru

HALDIVOICCIJAT: Karjalan tazavallan Zakonoinhyväksyndykerähmö, Karjalan tazavallan halličus, Karjalan Rahvahan Liitto da Alustettu kezäkuus 1990

Piätoimittai Natalja Sinitskaja Julguamon da toimituksen adressi:
Titovan piha 3, 185035 Petroskoi, Karjalan Tazavaldu
→ Tel: (814-2) 78-05-10
→ E-mail: omamua@mail.ru
INTERNET: <http://omamua.ru>

ILMAHPIÄSTÄI:
→ Valdivolline Periodika-b'udžettulaitos
→ Painettu Verso-painamos 185031 Petroskoi, Varkauksen randu-uuličču, 1a
→ Kirjoile pani Ven'an Federatsien kirju-painoalan komitiettu
→ Registrunoumeru 0110927

INDEKSU 51894
→ Painettavakse №41(1181) on allekirjutettu 10.00 čuasuu 22.10.2013
→ Painandulugumiäry 700
→ Tiluandu 1004
→ Hindu 15 rubl'ua
Redizainu – Fenomen-mediajoukko (Piiteri)
www.design-smi.ru

ISSN 0110-9278

9 770110 927009